

Heil en zegen

Zondag 3 januari 2021, Christus Triumfatorkerk

Voorganger ds. Jaap van den Akker

Lezingen: Numeri 6: 22-27 en Lucas 2: 21

KOMEN

- Welkom
- Aanvangslied 'Heerlijk klonk het lied der Eng'len,' (Johannes de Heer, lied 70)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de Zondag: Psalm 8b
- Kyriegebed
- Glorialied: 'Dit is een morgen' (Lied 216)

WOORD

- Inleiding op het thema: Goede wensen!
- Filmpje met goede wensen
- Lied: 'Een nieuwe dag, een nieuw begin' (Zitten of Opstaan II, 24)
- Schriftlezing: Numeri 6: 22-27 (Annika Kruithof)
- Lied: 'Zegen ons al goede' (Lied 415: 1 en 2)
- Schriftlezing: Lucas 2: 21 (Annika Kruithof)
- Lied: 'Zegen ons al goede' (Lied 415: 3)
- Preek

Voor deze eerste zondag in het nieuwe jaar heb ik de lezing gekozen uit het oecumenische leesrooster voor 1 januari.

1 januari is in de liturgie niet direct de eerste dag van het nieuwe jaar. De eerste dag in het kerkelijke jaar was de eerste adventszondag op 29 november. 1 januari is in de kerk vooral de achtste dag na de geboorte van Jezus.

Vandaar dat ene vers uit Lucas 2. "Toen er acht dagen verstreken waren en hij besneden zou worden, kreeg hij de naam Jezus, die de engel had genoemd nog voordat hij in de schoot van zijn moeder was ontvangen."

Op de achtste dag wordt een bijbels feest afgesloten. Dus op 1 januari hebben we het hoogfeest van Kerst afgesloten. Al blijft de kleur hier in de kerk door het volgende feest van Epifanie nog even wit.

De achtste dag in de bijbel is de dag waarop een jongetje wordt besneden. En in het Nieuwe Testament wordt op diezelfde achtste dag ook de naam van het kind bekend gemaakt.

Zo ook bij Jezus. In alles gaat hij de weg van alle joodse jongetjes. De Tora (Leviticus 12: 3) schrijft voor dat zij op de achtste dag moeten worden besneden. En Jozef en Maria leven volgens de Thora. En Jezus zal het in dat spoor volgen. Lucas benadrukt dat Jezus' familie in volstrekte gehoorzaamheid aan God handelt. Lucas vertelt zijn verhaal over Jezus op zo'n manier dat alle aandacht valt op Gods plan en op de mensen die handelen en leven volgens dat plan. Alleen de naam Jezus valt is dit vers. De besnijdenis en de naamgeving van Jezus wordt door Lucas verteld als een intimiteit tussen Hem en God zelf.

De achtste dag. De dag volgend op de zevende – het getal van de volheid – is symbolisch voor nieuw begin. Op de achtste dag vindt de nieuwe schepping van God plaats.

De achtste dag is dus goed gekozen als eerst dag dan van het nieuwe jaar. Wij vieren ook een nieuw begin. Op deze eerste achtste dag vindt een nieuwe schepping van God plaats.

En hoe ziet die nieuwe schepping er dan uit?

Dat vertelt de naam die aan dat bijzondere kind wordt gegeven:

Jezus – *Jehoshua* – Aramees voor God redt. Een naam in de bijbel vertelt je identiteit. Het schrijft een programma voor je leven. Abraham betekent Vader van alle volken en dat werd hij. Samuel betekent *God hoort*. En Samuel liet zien hoe God er nog steeds was voor het volk van Israël en dat hij de mensen hoorde en naar ze luisterden. Johannes – *God is genadig* – was de wegbereider voor de genade van God die nu weer vaste voet op de schepping krijgt.

En Gods naam zelf *JHWH* – ik zal er zijn – ik ben er voor je – vertelt wie God is. De liefdevolle Aanwezige.

En nu wordt het naam van dit kind over hem uitgeroepen: *Jehoshua: God redt*. En die naam wordt het programma van het leven van Jezus. Hij leeft vóór hoe God redt. Dat is zijn missie. Zijn identiteit. Deze naam zegent. Geneest. In de naam van Jezus gaat Gods hele wezen schuil.

Zo roepen wij die naam uit over een nieuw jaar. Als belijdenis dat God in ons hele wezen schuil gaat. Als verwachting dat we Gods aanwezigheid mogen ervaren ook dit komende jaar. Als belofte ook. Dat God er is. Dat God redt. Dat God ons draagt.

Hetzelfde gebeurt in Numeri 6. Ook daar wordt Gods naam over het volk uitgesproken. Gods naam wordt letterlijk op de Israëlieten gelegd.

Zij moeten Mijn naam op de Israëlieten leggen. Ik zelf zegen hen. Dat is wat God tegen Mozes zegt. Er wordt dus onderscheid gemaakt tussen het uitspreken van Gods naam. Het leggen van de heilige naam van God - *Ik zal er zijn* - op zijn volk - dat doen de priesters en het zegenen. Het zegen is voorbehouden aan God.

Toch is de Bijbel ruimhartiger met zegenen dan het in deze woorden uit Numeri lijkt. Al vanaf het begin van de Bijbel wordt er gezegend. In eerste instantie door God zelf. Je hoort hem in het verhaal van de schepping zeggen: wees gezegend, word vruchtbaar en wees talrijk. En tegen Abraham: ik zal je zegenen, ik zal je aanzien geven.

Zegen heeft in de Bijbel blijkbaar te maken met de voortgang van het leven en met welzijn. En niet om daar zelf beter van te worden, want – zo zegt God ook tegen Abraham – *bron van zegen zul je zijn*. Er moet dus blijkbaar ook iets uitgaan van de gezegende mens.

Maar ook door mensen wordt gezegend: ouders zegenen kinderen, vaak op bijzondere momenten. Denk maar aan het verhaal van Jacob en Esau en de gestolen zegen van hun vader Izaäk.

Wie goed in de Bijbel kijkt, ontdekt: mensen zegenen elkaar op kleine en grote kruispunten van het leven. Soms als afscheid, soms als groet. “*Adieu*,” zeggen de Fransen tegen elkaar. En wist je dat *Goodbye* in het Engels een verkorting is van: *God be with you*. Woorden van zegen, uitgesproken als woorden van begroeting, van afscheid. Wij zijn daar wat verlegen mee geworden. Wie zegt er nog in deze eerste dagen van het nieuwe jaar: Ik wens jou veel heil en zegen? De meeste mensen zijn niet zo scheutig met zulke zegenwoorden, alsof we ons daar ongemakkelijk bij voelen. Best jammer eigenlijk.

Want wat doe je, eigenlijk als je zegent?

Je brengt de mens die je zegent in de tegenwoordigheid van God ... door een mens te zegenen, beveel je hem/haar aan in de hoede van de Eeuwige. En dat lijkt me het belangrijkste wat je voor elkaar kunt doen. Zegen is niet gewoon maar wensen dat het je goed gaat op je weg door het leven. Zegenen is iemand onder de aandacht van God brengen. Opdat God met die mens mee zal gaan. Opdat God zijn hand zal uitstrekken naar die persoon, een hand boven het leven van deze mens een hand onder het leven van deze mens.

Dat is geen garantie dat het leven op rolletjes gaat, daar gaat zegen niet over. Zo kan het soms lijken in de woorden die we elkaar deze dagen toewensen. Alles goed, of een gezond en gelukkig Nieuw jaar. Dat is niet in onze hand.

Dan liever: *heil en zegen voor 2021*. Want daarmee zet een ander mij in het licht van God. Licht van God, dat hoorbaar is in de woorden uit Numeri, als er staat: Moge de Heer het licht van zijn gelaat over je doen schijnen En dat uitloopt op de bede: Moge de Heer je vrede geven. Wat er ook komen gaat. Ontvang licht en vrede van God. Wat is er mooier dan zo een jaar beginnen? En daarom: heil en zegen voor u allen over 2021.

Weet dat u onder de aandacht van God wordt en bent gebracht.

Ik wens u, ik wens jou een gezegend nieuw jaar.

Amen

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied: 'Uit uw verborgenheid' (Lied 500: 1, 3 en 5)
- Dankgebed, voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Collecte

GAAN

- Slotlied: 'Ga met God en hij zal bij je zijn' (Lied 416)
- Zegen